

Min barndom i Tøstrup

I sidste nummer af Optimisten fortalte Leo Andreassen om sin tidlige barndom i Stabrand, og begyndte at fortælle om de følgende år i Tøstrup.

Først her i min høje alder er jeg blevet klar over, hvor meget Dybdal egentlig har betydet for mig senere i livet. Martin Vad hjalp mig med at tømre kaninbure og holde kaniner, men mest interesseret blev jeg i at dyrke den lille have. Her lærte jeg at rode i jorden og dyrke tidlige løg og især kartofler, og dette er jeg aldrig blevet træt af siden. I skolen havde vi lærer Boes til Danmarkshistorie, og han var en gudbenådet fortæller. Først lærte han os den nordiske mytologi om de gamle guder eller aser, og senere hørte vi om vikingerne og et slag i Kolindsund. Jeg forestillede mig i min fantasi, at Sundet var gået fra Fannerup og Skiffard helt ind i Duýbdal, hvor der var en slugt omkring en høj. Jeg gravede flere steder i bunden af slugten for at finde våben i form af sværd, spyd og lanser fra det store søslag, der absolut måtte være foregået i Dybdal. Jeg fandt aldrig noget. Heller ikke i højen, der bestod af rullesten. Dengang vidste jeg jo ikke at var en ås og ikke en kæmpehøj.

Vi havde mange aktiviteter i Dybdal, bl.a. var der en dam med vand i. Omkring dammen var jorden altid fugtig og frugtbar, og en dag under krigen kom onkel Valdemar, der var lærer i Fannerup, og plantede kål og tobaksplanter rundt om dammen. Han dyrkede både Virginia og fynsk bondetobak, og vi hængte bladene til tørre på loftet om vinteren. Så købte far noget "aroma" i en flaske på apoteket i Nimtofte, og i de lange vinteraftener sad vi og snittede tobaksblade på brødmaskinen og sovsede denne hakkelse ind i væsken. Jeg kan endnu fornemme lugten af den hjemmedyrkede tobak. Det var i hvert fald bedre end kartoffel- og kirsebærblade, som nogle af karlene røg.

Min far havde vanskeligt ved at holde karle, for han gav dem somme tider lussinger, og så løb de jo af pladsen. Engang kom der en 14-års knægt fra Sivested. Han var lige konfirmeret, og de var 18 børn hjemme. 3 var døde, så hans mor havde født 21. Jeg var meget imponeret over, at mor gav ham 2 kroner i konfirmationsgave. Det var en

fyrstelig sum penge for mig. Men knægten blev ikke ret længe, før han løb af pladsen.

Det gjorde Chresten Velling ikke. Han blev i flere år, for han var ikke bange for far. Han blev faktisk 30 år, mens han var hos os. Det var den 15. april, og det var nok i 1943 eller 1944. Mor lavede gilde for ham om aftenen, men da de unge skulle hjem på deres cykler med de blændede lygter, blev det et forfærdeligt tordenvejr med lyn og regn i stride strømme. Chresten blev forlovet og siden gift med én af Kelmer Hougaards piger, Vita, og så rejste han til Grenaa og fik arbejde på Dampvæveriet. Jeg har hørt, at han lever endnu i Grenaa, og en dag vil jeg opsøge ham og se, om han endnu kan kende den lille Leo fra Tøstrup.

Jeg er så småt ved at komme i den alder, hvor jeg får lyst til at grave lidt i min fortid!

Skrevet i 1998.

Leo Andreassen

Dybdal er én af de såkaldte smeltevandsdale fra istiden. Den skærer sig ind mellem stejle træbevoksede brinker og skrænter. Disse bakker har navne som Slotsbakke (35 m), Brunbakke og Foldbjerg. Dybdal har sin begyndelse ved ejendommen på Gl. Landevej 3, hvor Richard Højholt bor i den omtalte ejendom. Dalen løber gennem bakkerne nord for Skiffard og udmunder i nærheden af gården Trudvang. Ved det nedbrændte husmandssted har Højholt i dag flere får gående, og i bunden af dalen bliver der dyrket korn. En gammel kirkesti har gået langs dalen fra Skiffard til Tøstrup. Dybdal er som sagt én af mange smeltevandsdale, der for mange tusinde år siden ved hjælp af kolossale flytninger af ismasser var med til at danne det, der først var Djurssøen, men i dag er det frugtbare område Kolindsund.

K. J.